

1. ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Όνομα: **Κωνσταντίνος**

Επώνυμο: **Χατζόπουλος**

Όνομα πατέρα: Καρυοφύλλης

Όνομα μητέρας: Σοφία

Τόπος γέννησης: Θεσσαλονίκη

Ημερομηνία γέννησης: 27 Μαΐου 1950

Στρατολογική κατάσταση: Υπηρέτησα τη θητεία μου από τις 2 Μαΐου 1973 ως τις 7 Νοεμβρίου 1975.

Οικογενειακή κατάσταση: Έγγαμος, πατέρας τεσσάρων παιδιών.

Σταδιοδρομία: α) Από την 1η Απριλίου 1981 ως τις 13 Ιουνίου 1988 υπηρέτησα ως **τακτικός επιστημονικός συνεργάτης** στο Ίδρυμα Μελετών της Χερσονήσου του Αίμου, β) από τις 14 Ιουνίου 1988 ως τις 15 Οκτωβρίου 1991 υπηρέτησα ως **Επίκουρος Καθηγητής** στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Δ.Π.Θ., έχοντας εκλεγεί στο γνωστικό αντικείμενο της «Νεοελληνικής Ιστορίας», γ) από τις 16 Οκτωβρίου 1991 ως τις 29 Απριλίου 2002 υπηρέτησα ως **Αναπληρωτής Καθηγητής** και από τις 30 Απριλίου 2002 ως σήμερα υπηρετώ ως **Καθηγητής** στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ., έχοντας εκλεγεί και τις δύο φορές στο γνωστικό αντικείμενο της «Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού» δ) από τις 10 Οκτωβρίου 1997 ως τις 31 Οκτωβρίου 2004 διετέλεσα **Διευθυντής** του Περιφερειακού Επιμορφωτικού Κέντρου (Π. Ε. Κ.) της Αλεξανδρούπολης ε) Από την 1η Σεπτεμβρίου 2010 ως τις 7 Ιανουαρίου 2013 άσκησα τα καθήκοντα του **Προέδρου του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας** του Δ.Π.Θ., έχοντας εκλεγεί για δύο διαδοχικές θητείες (2010-2012 και 2012-2014) και στ) στις 30 Οκτωβρίου 2013 εκλέχτηκα **Κοσμήτορας της αριτιούστατης Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δ.Π.Θ.** και από τις 8/1/2014 ανέλαβα τα καθήκοντά μου με θητεία τεσσάρων ετών ως τις 31/8/2017.

Είμαι μέλος των παρακάτω επιστημονικών εταιριών:

- α) Της Ελληνικής Επιστημονικής Εταιρείας Ιστορικών της Εκπαίδευσης
- β) της Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας,
- γ) της Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας της Ελλάδος και
- δ) του Πολιτιστικού και Αναπτυξιακού Κέντρου Θράκης.

Διεύθυνση κατοικίας: Ιονίου 14

68100 Αλεξανδρούπολη
(τηλ. 0551-35531 και 6945664085)

Διεύθυνση εργασίας: Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας

Π. Τσαλδάρη 1 - 69100 Κομοτηνή

Τηλ. 25310-39462 και 39463 – Fax 25310-39483
Ηλεκτρονική διεύθυνση (email): kchatzop@he.duth.gr

2. ΣΠΟΥΔΕΣ

2.1 Εγκύκλιες: Αποφοίτησα το 1962 από το 37ο Δημοτικό Σχολείο και το 1968 από το Γ' εξατάξιο Γυμνάσιο Αρρένων Θεσσαλονίκης.

2.2 Προπτυχιακές: Τον Οκτώβριο του 1968 εγγράφηκα, ύστερα από εισιτήριες εξετάσεις, στη Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, από την οποία αποφοίτησα στις 6 Μαρτίου 1973 με βαθμό πτυχίου "Άριστα". Κατά τη διάρκεια των σπουδών μου, παρακολούθησα μαθήματα και φροντιστήρια των Καθηγητών κκ. Στ. Καψωμένου, Αγ. Τσοπανάκη, Κ. Χ. Γρόλλιου, Γ. Σαββίδη, Ν. Πλάτωνα, Γ. Μπακαλάκη, Μ. Ανδρόνικου, Στ. Πελεκανίδη, Χρ. Χρήστου, Ιω. Καραγιαννόπουλου, Απ. Βακαλόπουλου και Ιω. Χασιώτη.

2.3 Μεταπτυχιακές: Από τον Ιανουάριο του 1976 ως και τον Δεκέμβριο του 1978 φοίτησα ως μεταπτυχιακός φοιτητής στη Σχολή Ιστορίας και Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου. Κατά τη διάρκεια των σπουδών μου παρακολούθησα μαθήματα μεσαιωνικής και νεότερης ιστορίας της Ρουμανίας και υποβλήθηκα με επιτυχία, ενώπιον επιτροπών, σε προφορικές εξετάσεις. Στην ίδια περίοδο υπέβαλα και υποστήριξα με επιτυχία τις εξής μεταπτυχιακές εργασίες: α) «Το επαναστατικό έτος 1821 στις Ρουμανικές Χώρες» και β) «Η κοινωνική και οικονομική κατάσταση της Βαλκανικής Χερσονήσου και των Ρουμανικών Χωρών κατά τις δύο πρώτες δεκαετίες του 19ου αιώνα».

Στη συνέχεια ανέλαβα υπό την επίβλεψη του αείμνηστου Καθηγητή και Ακαδημαϊκού Constantin C. Giurescu την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με θέμα: «Τα αίτια και οι προϋποθέσεις της έκρηξης της Ελληνικής Επανάστασης του 1821 στα Ρουμανικά Πριγκιπάτα». Μετά το θάνατο του C.C. Giurescu την επίβλεψη της διατριβής μου ανέλαβε ο Καθηγητής Dan Berindei, Διευθυντής του Ινστιτούτου Ιστορίας «Nicolae Iorga» και, αργότερα, Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας της Ρουμανικής Ακαδημίας Επιστημών.

Κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών και της εκπόνησης της διδακτορικής μου διατριβής εργάστηκα στο Ινστιτούτο Σπουδών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (Institut de Studii Sud-est Europene) και στο Ινστιτούτο Ιστορίας (Institut de Istorie) «N. Iorga» του Βουκουρεστίου. Στα ιδρύματα αυτά συνεργάστηκα με διακεκριμένους επιστήμονες, όπως τον Ακαδημαϊκό και Καθηγητή της Αρχαίας Ιστορίας Emil Condurachi, τον Καθηγητή της Βυζαντινής Ιστορίας Eugen Stanescu και τους Καθηγητές και ερευνητές της μεσαιωνικής και νεότερης ιστορίας της Ρουμανίας και των Βαλκανικών Χωρών Lia Brad, Olga Cicanici, Vlad Georgescu, Cornelia Papacostea-Danielopolu, Mihai Pippidi, Georgeta Penelea, καθώς και τον αείμνηστο ελληνιστή Νέστορα Καμαριανό.

Τον Μάιο του 1980 υπέβαλα τη διδακτορική μου διατριβή στο Πανεπιστήμιο Βουκουρεστίου και την υποστήριξα την 1η Ιουλίου του 1980, οπότε και μου απονεμήθηκε ομόφωνα ο τίτλος του Διδάκτορα της Ιστορίας. Ο τίτλος αυτός αναγνωρίστηκε από το ΔΙΚΑΤΣΑ ως ισότιμος με τους αντίστοιχους τίτλους που χορηγούν τα ελληνικά ΑΕΙ με την «πράξη» με αριθμ. 2020/26 Ιουνίου 1981.

2.4 Υποτροφίες

- i. Από το Ι.Κ.Υ. κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών μου σπουδών (1969-1972),
- ii. από το Ίδρυμα Μελετών της Χερσονήσου του Αίμου (Ι.Μ.Χ.Α.) κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών (Ιανουάριος 1976-Ιανουάριος 1979)
- iii. από το Κοινωνικό Ίδρυμα «Αλέξανδρος Ωνάσης» για την ολοκλήρωση της διδακτορικής μου διατριβής (Οκτώβριος 1979 - Σεπτέμβριος 1980).

2.5 Ξένες γλώσσες: Ρουμανικά (άριστα), αγγλικά (αρκετά καλά), γαλλικά (καλά).

3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

3.1 Ως τακτικός επιστημονικός συνεργάτης του Ι.Μ.Χ.Α. ήμουν επιφορτισμένος με τη μελέτη των ελληνορουμανικών σχέσεων από το 18ο ως και τον 20ο αιώνα με έμφαση στην «εποχή των Φαναριωτών» και στο «Κουτσοβλαχικό Ζήτημα». Πέρα απ' αυτό, είχα την επιμέλεια της «Βαλκανικής Βιβλιογραφίας» (περιοδική έκδοση του Ιδρύματος), στην οποία συμμετείχα και ως συντάκτης των λημμάτων της ρουμανικής βιβλιογραφίας. Κατά τη διάρκεια της θητείας μου στο Ι.Μ.Χ.Α. εργάστηκα επανειλημμένα σε βιβλιοθήκες και αρχεία της Ρουμανίας.

3.2 Συμμετείχα ως επικεφαλής ομάδας ερευνητών στο ερευνητικό πρόγραμμα της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. με τίτλο «Άγιο Όρος-Μακεδονία, φορέας ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς στη Βαλκανική Χερσόνησο κατά το 19ο αιώνα», το οποίο πραγματοποιήθηκε από το 1989 ως το 1992. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος εργάστηκα ως επικεφαλής ομάδας ερευνητών στο αρχείο της Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου του Αγίου Όρους.

3.3 Επιστημονικός υπεύθυνος (μαζί με τον κ. Ευάγγελο Αυδίο, τότε Επίκουρο Καθηγητή του Δ.Π.Θ.) του ερευνητικού προγράμματος «Μνήμες παλινοστούντων Ελληνοποντίων από την πρώην Ε.Σ.Σ.Δ.», το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το ΥΠΕΠΘ και υλοποιήθηκε από την Επιτροπή Ερευνών του Δ.Π.Θ.. Το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε στους νομούς Έβρου και Ροδόπης από το Μάιο του 1995 ως το Φεβρουάριο του 2000.

3.4 Έχω επανειλημμένα εργαστεί στο Αρχείο της Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας της Ελλάδος, στο Τμήμα Χειρογράφων της Εθνικής Βιβλιοθήκης

της Ελλάδος, στα Γενικά Αρχεία του Κράτους, στη Βιβλιοθήκη της Βουλής και κατά καιρούς σε διάφορα τοπικά αρχεία (Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας, Τοπικό Αρχείο Ύδρας, Αρχεία των Μητροπόλεων Αλεξανδρουπόλεως και Διδυμοτείχου, Παράρτημα των ΓΑΚ Κομοτηνής κ.ά.).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

4.1 Δάσκαλος της ρουμανικής γλώσσας στη Σχολή Βαλκανικών Γλωσσών του Ι.Μ.Χ.Α. από τον Οκτώβριο του 1980 ως τον Ιούνιο του 1985.

4.2 Κατά τη διάρκεια της θητείας μου στο **Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών** του Δ.Π.Θ. ως Επίκουρος Καθηγητής(1988-1991) δίδαξα τα παρακάτω μαθήματα:

α) Νεοελληνική ιστορία (1828-1974) και

β) Ιστορία της νεοελληνικής εκπαίδευσης.

4.4 Κατά τη διάρκεια της θητείας μου στο **Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας** του Δ.Π.Θ. από το 1991 ως σήμερα δίδαξα τα παρακάτω μαθήματα:

- i. Εισαγωγή στην ιστορία του Νέου Ελληνισμού (1453-1821),
- ii. Εισαγωγή στην ιστορία του Νέου, Νεότερου και Σύγχρονου Ελληνισμού (συνδιδασκαλία με τις κυρίες Γιώτα Τζιβάρα και Ελπίδα Βόγλη)
- iii. Εισαγωγή στην οθωμανική ιστορία
- iv. Ιδεολογικά ρεύματα στους κόλπους του υπόδουλου Ελληνισμού,
- v. Διδακτική της ιστορίας,
- vi. Ιστορία της εκπαίδευσης στο ελληνικό κράτος,
- vii. Το Μακεδονικό Ζήτημα (στα πλαίσια του γνωστικού αντικειμένου της Ιστορίας των Βαλκανικών Λαών),
- viii. Βυζαντινή ιστορία και
- ix. Θεωρία και μεθοδολογία της ιστορίας.

Πέρα απ' αυτό κατά τη διάρκεια της θητείας μου στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας παρακολούθησα ως επιβλέπων Καθηγητής την εκπόνηση από φοιτητές του Τμήματος **δέκα τουλάχιστον διπλωματικών εργασιών.**

4.5 Κατά τη διάρκεια της θητείας μου στο Δ.Π.Θ. **δίδαξα κατ' ανάθεση** τα παρακάτω μαθήματα:

α) Στο **Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης** του Δ.Π.Θ. (από το 1988 ως το 1995): i) Ιστορία του Νέου Ελληνισμού (1204-1821) και ii) Νεοελληνική Ιστορία (1828-1974),

β) στο **Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία** (από το 1991 ως το 2006): i) Νεοελληνική Ιστορία και ii) Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης και

γ) στο **Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας** του Δ.Π.Θ. (από το 2002 ως το 2012): i) Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, ii) Νεότερη και σύγχρονη ελληνική ιστορία, iii) Θέματα της ιστορίας της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης.

5. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

5.1 Από το 1988 ως σήμερα παρακολούθησα την εκπόνηση των εξής μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών:

- i. Mert, Zuhul, The Greek-Italian War and its Reflexions on Turkish Newspapers “Gasviri Efkar and “Tan”, Komotini 2007,
- ii. Μότσοις, Δημήτριος, Το εθνικό ζήτημα στην Ελλάδα. Το πρόβλημα των συνόρων (1821-1832), Κομοτηνή 2007,
- iii. Mistic, Ivica, Serbian-Ottoman Relations from the Marica Battle till the Fall of the Serbian Medieval State (1371-1459), Komotini 2008,
- iv. Κολώνης, Γρηγόριος-Δημήτριος, Οι εμπορικές σχέσεις της Γαλλίας με την Οθωμανική Αυτοκρατορία από τη Γαλλική Επανάσταση (1789) ως την έναρξη του Τανζιμάτ (1839), Κομοτηνή 2008,
- v. Σερέτη, Βάγια, Η προσάρτηση της Ανατολικής Ρωμυλίας στη Βουλγαρία. Η αντίδραση του αθηναϊκού τύπου, Κομοτηνή 2010,
- vi. Νικολάου, Μαρία, Ο δωσιλογισμός στη Θράκη μέσα από τις αποφάσεις του Ειδικού Δικαστηρίου Κομοτηνής, τον τύπο και τις προσωπικές μαρτυρίες, Κομοτηνή 2011 (η εργασία έχει εκδοθεί)
- vii. Βαλσάμης, Χρήστος, Ο αθηναϊκός τύπος για την εκκένωση της Ανατολικής Θράκης (Οκτώβριος -Νοέμβριος 1922), Κομοτηνή 2013,
- viii. Αρμενάκης, Αθανάσιος, Οι αναχωρήσεις των Αρμενίων από την Ελλάδα στη Σοβιετική Αρμενία κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου, Κομοτηνή 2014
- ix. Φίλιου, Βασιλική, Η προσφυγική εγκατάσταση στο Νομό Ροδόπης (1923-1930): Η περιοχή των Σαππών, Κομοτηνή 2014,
- x. Παπακωνσταντίνου, Αδάμ, Οι βαλκανικοί λαοί στα σχολικά εγχειρίδια της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, Κομοτηνή 2014.

5.2 Μέλος της τριμελούς επιτροπής για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, την οποία έχει αναλάβει ο κ. Μάριος Χριστοδουλόπουλος στο Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του Α. Π. Θ. με επιβλέποντα Καθηγητή τον κ. Ν. Τερζή και με θέμα «Εμπαιδευτικός οθωμανισμός. Ο ρόλος και η λειτουργία της εκπαίδευσης στη διαμόρφωση της ταυτότητας του νέου ‘οθωμανού υπηκόου’ στην περίοδο του Τανζιμάτ (1839-1876)».

5.3 Μέλος της τριμελούς επιτροπής για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, την οποία είχε αναλάβει ο κ. Ανδρέας Βελισσάριος στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Πατρών με επιβλέποντα Καθηγητή τον κ. Σ. Μπουζάκη και με τίτλο «Η επίδραση της ερβαρτιανής παιδαγωγικής και των εκπροσώπων της στη διαμόρφωση των παιδαγωγικών ρευμάτων και της εκπαιδευτικής πολιτικής στην ελληνική εκπαίδευση κατά την περίοδο 1877-1909», Πάτρα 2007 (παραιτήθηκα στο τελευταίο στάδιο της εκπόνησης για λόγους υγείας).

5.4 Μέλος της επταμελούς επιτροπής που έκρινε τη διδακτορική διατριβή

που υποστήριξε το Μάιο του 2000 στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. η κα Παναγιώτα Τζιβάρα με θέμα «Σχολεία και δάσκαλοι στη βενετοκρατούμενη Κέρκυρα (16ος-18ος αι.)» με επιβλέποντα Καθηγητή τον κ. Γ. Παπάζογλου.

5.5 Μέλος της επταμελούς επιτροπής που έκρινε τη διδακτορικής διατριβή που υποστήριξε τον Μάιο του 2006 στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων ο κ. Άγγελος Παληκίδης με θέμα «Ο ρόλος της εικόνας στα σχολικά εγχειρίδια ιστορίας» με επιβλέποντα Καθηγητή τον κ. Γεώργιο Παπαγεωργίου.

5.6 Μέλος της επταμελούς επιτροπής που έκρινε τη διδακτορική διατριβή που υποστήριξε τον Ιούνιο του 2008 στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας η κα Στέλλα Κασίδου με θέμα «Η μυθιστορία στην υπηρεσία της συγκρότησης του εθνικού όλου και της κατασκευής κυρίαρχων ιδεολογικών σχημάτων. Ο ρόλος της σχολικής ιστορίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση (1917-2007)» με επιβλέποντα Καθηγητή τον κ. Ανδρέα Ανδρέου.

5.7 Μέλος της επταμελούς επιτροπής που έκρινε τη διδακτορική διατριβή που υποστήριξε τον Ιανουάριο του 2011 στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. η κα Αθηνά Μαχά-Μπιζούμη με θέμα «Οι παραδοσιακές ενδυμασίες στο Ανατολικό Αιγαίο. Η περίπτωση της Χίου (19ος-αρχές 20ου αι.)» με επιβλέποντα Καθηγητή τον κ. Εμμανουήλ Βαρβούνη.

5.8 Επιβλέπων Καθηγητής για την εκπόνηση από τον κ. Λεωνίδα Μοίρα διδακτορικής διατριβής με θέμα: «Η Μεγάλη Ιδέα στον οθωμανικό τύπο. Οι οθωμανικές θεωρήσεις της κυρίαρχης ιδεολογίας του ελληνικού βασιλείου (1856-1913)». Η διατριβή εκπονείται στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. από το 2011.

5.9 Από το 2005 ως και το 2013 υπήρξα συντονιστής και διδάσκων στην Κατεύθυνση «Ιστορία και πολιτισμός της ΝΑ Ευρώπης» του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης» το οποίο υλοποιεί το Τμήμα Νομικής του Δ.Π.Θ.. Στα πλαίσια του προγράμματος αυτού είχα την ευθύνη της εκπόνησης του προγράμματος σπουδών της Κατεύθυνσης της Ιστορίας, την ευθύνη της επιλογής των διδασκόντων και των μεταπτυχιακών φοιτητών, καθώς και την ευθύνη της καλής λειτουργίας του προγράμματος. Παράλληλα, δίδαξα στο πρόγραμμα μαθήματα σχετικά με τους Βαλκανικούς λαούς κατά την οθωμανική εποχή.

5.10 Δίδαξα επί σειρά ετών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δ.Π.Θ. στα πλαίσια του μαθήματος «Ειδικά θέματα της ιστορίας της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης» θέματα σχετικά με την εκπαίδευση των ορθοδόξων κατά τη διάρκεια της

οθωμανικής εποχής.

5.11 Δίδαξα για δύο έτη (2008-2010) στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού των Παρευξείνιων Χωρών θέματα σχετικά με την Νεοελληνική ιστοριογραφία.

5.12 Διδάσχω στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Σπουδές στην τοπική ιστορία-Διεπιστημονικές προσεγγίσεις» που υλοποιεί το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας από το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016.

6. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ

6.1 Μέλος της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής που έκρινε τους υποψηφίους για την κατάληψη θέσης Λέκτορα στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δ.Π.Θ. στο γνωστικό αντικείμενο «Νεότερη και σύγχρονη ελληνική ιστορία» (1994)(υποβλήθηκε γραπτή εισήγηση).

6.2 Πρόεδρος της εισηγητικής επιτροπής που έκρινε τους υποψηφίους για την κατάληψη θέσης Επίκουρου Καθηγητή στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. στο γνωστικό αντικείμενο «Σύγχρονη ελληνική ιστορία» (υποβλήθηκε γραπτή εισήγηση).

6.3 Μέλος της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής που έκρινε τους υποψηφίους για την κατάληψη θέσης Αναπληρωτή Καθηγητή στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. στο γνωστικό αντικείμενο «Ιστορία της νεοελληνικής παιδείας και κοινωνίας» (υποβλήθηκε γραπτή εισήγηση) (1998).

6.4 Πρόεδρος της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής που έκρινε τους υποψηφίους για την κατάληψη θέσης Επίκουρου Καθηγητή στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δ.Π.Θ. στο γνωστικό αντικείμενο «Νεότερη και σύγχρονη ελληνική ιστορία» (υποβλήθηκε γραπτή εισήγηση) (1998).

6.5 Μέλος της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής που έκρινε τους υποψηφίους για την κατάληψη θέσης Αναπληρωτή Καθηγητή στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών στο γνωστικό αντικείμενο «Νεότερη ελληνική ιστορία» (υποβλήθηκε γραπτή εισήγηση) (2000).

6.6 Πρόεδρος της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής για τη μονιμοποίηση της κ. Β. Θεοδώρου στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δ.Π.Θ. στο γνωστικό αντικείμενο «Νεότερη και σύγχρονη ελληνική ιστορία» (υποβλήθηκε γραπτή εισήγηση).

6.7 Μέλος της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής που έκρινε το έργο του κ.

Ιάκωβου Αιτσόγλου για την εξέλιξή του στη θέση του Επίκουρου Καθηγητή στο γνωστικό αντικείμενο «Νεότερη και σύγχρονη τουρκική ιστορία (19ος-20ος αι.) στο Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού των Παρευξείνιων Χωρών (υποβλήθηκε γραπτή εισήγηση) (2010).

6.8 Μέλος της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής που έκρινε το έργο των υποψηφίων για την κατάληψη θέσης Επίκουρου Καθηγητή στο γνωστικό αντικείμενο «Νεότερη ελληνική ιστορία, 19ος-20ος αι.» την οποία προκήρυξε το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

6.9 Μέλος της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής που έκρινε το έργο του κ. Ιάκωβου Αιτσόγλου για τη μονιμοποίησή του στη θέση του Επίκουρου Καθηγητή στο γνωστικό αντικείμενο «Νεότερη και σύγχρονη τουρκική ιστορία (19ος-20ος αι.) στο Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού των Παρευξείνιων Χωρών (υποβλήθηκε γραπτή εισήγηση) (2013).

6.10 Αξιολογητής για την κρίση του κ. Φ. Κοτζαγεώργη για τη μονιμοποίησή του στη θέση του Επίκουρου Καθηγητή στο γνωστικό «Νεοελληνική ιστορία με έμφαση στην πρώιμη τουρκοκρατία» στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ. (υποβλήθηκε γραπτή εισήγηση) (2013).

7. ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

7.1 Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1989-1990 και 1990-1991 δίδαξα το μάθημα της «Νεοελληνικής Ιστορίας» στη ΣΕΛΔΕ Αλεξανδρούπολης,

7.2 Κατά το ακαδημαϊκό έτος 1991-1992 δίδαξα μαθήματα «Νεοελληνικής Ιστορίας» και «Ιστορίας των Βαλκανικών Λαών» στη ΣΕΛΜΕ Καβάλας,

7.3 Επιστημονικός υπεύθυνος του προγράμματος επιμόρφωσης - κατάρτισης παλιννοστούντων Ελληνοποντίων εγκατεστημένων στο Νομό Ροδόπης, το οποίο πραγματοποιήθηκε από το Δ.Π.Θ. από τον Οκτώβριο ως το Δεκέμβριο του 1992.

7.4 Επιμορφωτής στο πρόγραμμα κατάρτισης ανέργων πτυχιούχων με τίτλο «Ιστορία και αρχεία της Θράκης», το οποίο πραγματοποιήθηκε στην Κομοτηνή από τον Οκτώβριο ως το Δεκέμβριο του 1992 από το Δήμο Κομοτηνής με επιστημονική ευθύνη του Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του Α.Π.Θ.

7.5 Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1993-1994 και 1994-1995 δίδαξα «Νεοελληνική Ιστορία» και «Διδακτική της Ιστορίας» στα Ειδικά Επιμορφωτικά Προγράμματα (Τμήμα Φιλολόγων) του Π.Ε.Κ Αλεξανδρούπολης.

7.6 Κατά το ακαδημαϊκό έτος 1997-1998 δίδαξα το μάθημα της «Νεοελληνικής Ιστορίας» στο πρόγραμμα επανεκπαίδευσης Νηπιαγωγών

αποφοίτων Παιδαγωγικών Σχολών του εξωτερικού, το οποίο πραγματοποίησε το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Δ.Π.Θ..

7.7 Τον Οκτώβριο του 1998 συμμετείχα ως εκπρόσωπος της Ελλάδας σε πρόγραμμα «In Service Training» για εκπαιδευτικούς με θέμα «History and Cultural Heritage in the Black Sea Area», το οποίο πραγματοποιήθηκε στην Κωνσταντσα της Ρουμανίας από το εκεί Παιδαγωγικό Ινστιτούτο υπό την αιγίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

7.8 Το 1999 συμμετείχα ως επιμορφωτής στο πρόγραμμα της ενδοσχολικής επιμόρφωσης σε σχολεία της Θράκης.

7.9 Συμμετείχα με εισήγηση μου σε ημερίδα που οργάνωσε το Π.Ε.Κ Καβάλας τον Μάιο του 2000 με θέμα «Διδακτική της Ιστορίας».

7.10 Από το σχολικό έτος 2000 – 2001 ως και το σχολικό έτος 2003 – 2004 δίδαξα σε νεοδιορισμένους φιλόλογους ως επιμορφωτής το γνωστικό αντικείμενο της «Διδακτικής της Ιστορίας» στο υποχρεωτικό πρόγραμμα της Α' Φάσης της Εισαγωγικής Επιμόρφωσης που πραγματοποίησε το Π.Ε.Κ. Αλεξανδρούπολης.

8. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

8.1 Τακτικό μέλος της Επιτροπής Ερευνών του Δ.Π.Θ. (1990-1997).

8.2 Μέλος της προσωρινής Γενικής Συνέλευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Δ.Π.Θ. (1991-1992).

8.3 Μέλος της προσωρινής Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δ.Π.Θ. (1993-1996).

8.4 Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. (8 Μαρτίου 1994 - 31 Αυγούστου 1995).

8.5 Μέλος της Συγκλήτου του Δ.Π.Θ. κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1994-1995, 2001-2002 και από την 1η/9/2010 ως σήμερα.

8.6 Πρόεδρος της επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. (1993-1995 και 2001 – 2002, 2010-2013). Κατά τη διάρκεια της θητείας μου εκπονήθηκε το πρώτο αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος, ο «Κανονισμός εκπόνησης διπλωματικών εργασιών», καθώς και το ισχύον Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος.

8.7 Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας από την 1η/9/2010 ως και τις 7/1/2014

8.8 Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δ.Π.Θ. από τις 8/1/2014 ως τις 31/8/2017.

9. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΕΚΤΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

9.1 Μέλος της συντακτικής επιτροπής που εξέδωσε το 1994 τον τόμο *Θράκη με χρηματοδότηση της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης*.

9.2 Πρόεδρος της συντακτικής επιτροπής που ανέλαβε να συγγράψει τον τόμο *Θράκη. Ογδόντα χρόνια από την ενσωμάτωση της στην Ελλάδα*, τον οποίο επρόκειτο να εκδώσει η Βουλή των Ελλήνων το 2001 κατά τη διάρκεια της έκθεσης που πραγματοποιήθηκε εκεί. Ο τόμος παρέμεινε ανέκδοτος.

9.3 Επιστημονικός υπεύθυνος της επιτροπής που ανέλαβε την οργάνωση και την προετοιμασία της έκθεσης που έγινε από τον Δεκέμβριο του 2000 ως τον Ιούνιο του 2001 στην αίθουσα «Ελευθέριος Βενιζέλος» της Βουλής των Ελλήνων με την ευκαιρία της συμπλήρωσης ογδόντα χρόνων από την ενσωμάτωση της Θράκης στην Ελλάδα.

9.4 Επιστημονικός συνεργάτης για την οργάνωση και προετοιμασία του Εθνολογικού Μουσείου Θράκης της Αλεξανδρούπολης (1999-2001).

9.5 Εκπρόσωπος της Ελλάδας στο πρόγραμμα του Συμβουλίου της Ευρώπης «Activities for the development and consolidation of democratic stability - Black Sea Initiative» (1999-2000).

9.6 Εισηγητής στην Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων Μετεγγραφών Εξωτερικού στο μάθημα της «Νέας Ελληνικής Ιστορίας» κατά τα έτη 1997 και 1998.

9.7 Εισηγητής στο μάθημα της Ιστορίας στην Κεντρική Επιτροπή Γενικών Εξετάσεων του Υπ.Ε.Π.Θ. τον Ιούνιο – Ιούλιο 2004.

9.8 Μέλος της Κεντρικής Επιτροπής Γενικών Εξετάσεων του Υπ.Ε.Π.Θ. 2005-2006.

9.9 Μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Πολιτιστικής και Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας (ΙΠΕΤ), το οποίο υπαγόταν στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (από το 1998 ως το 2004).

9.10 Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής για την οργάνωση του Ιστορικού Μουσείου της Αλεξανδρούπολης (2007-2011)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ-ΣΥΜΠΟΣΙΩΝ-ΗΜΕΡΙΔΩΝ

- i. Επιστημονικός υπεύθυνος του Επιμορφωτικού Σεμιναρίου για τη διδασκαλία της τοπικής ιστορίας που πραγματοποιήθηκε στην Αλεξανδρούπολη από το Εθνολογικό Μουσείο Θράκης στις 25/11, 2/12 και 9/12/2006.
- ii. Επιστημονικός υπεύθυνος της Διημερίδας που οργάνωσε το Εθνολογικό Μουσείο Θράκης στην Αλεξανδρούπολη στις 22-23 Νοεμβρίου 2008 με θέμα «Εκπαίδευση και ιστορική μνήμη».

- iii. Επιστημονικός συν-υπεύθυνος του Πανελληνίου Συνεδρίου που οργάνωσε το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΔΠΘ στην Αλεξανδρούπολη στις 6-8 Νοεμβρίου 2009 με θέμα: «Ιστορία της νεοελληνικής εκπαίδευσης: Περιεχόμενο, ερευνητικές μέθοδοι και ιστοριογραφικές τάσεις».
- iv. Επιστημονικός Υπεύθυνος της Ημερίδας που οργάνωσε το Εθνολογικό Μουσείο Θράκης στην Αλεξανδρούπολη στις 8 Μαΐου 2010 με θέμα «Διδακτική της ιστορίας και μουσειακή αγωγή».
- v. Επιστημονικός υπεύθυνος της Ημερίδας που οργάνωσε το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ στην Κομοτηνή στις 3 Μαρτίου 2012 με θέμα «Διδακτική της ιστορίας».

10. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΥΜΠΟΣΙΑ – ΗΜΕΡΙΔΕΣ

10.1 Στο Γ' Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο (Θεσσαλονίκη, 29-30 Μαΐου 1982) με θέμα: «Οι συμφωνίες μεταξύ της Φιλικής Εταιρείας και των πολιτικοστρατιωτικών κύκλων της Βλαχίας στις παραμονές της έκρηξης της επανάστασης του 1821».

10.2 Στο Γ' Ελληνοσερβικό συμπόσιο (Θεσσαλονίκη, 4-7 Οκτωβρίου 1982) με θέμα: «Greek volunteers from Wallachia in the military corps 'Les Chasseurs d' Orient' during the campaign of the French Army in Dalmatia (1808-1809)».

10.3 Στο Ελληνοσοβιετικό συμπόσιο που οργανώθηκε για την επέτειο της συμπλήρωσης 170 χρόνων από την ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας (Οδησσός, 28-31 Αυγούστου 1984) με θέμα: «Ιδεολογικές απόψεις του πολιτικού προγράμματος της Φιλικής Εταιρείας βάσει γνωστών και άγνωστων επαναστατικών προκηρύξεων του 1821».

10.4 Στο Α' Ελληνοαμερικανικό συμπόσιο (Θεσσαλονίκη, 6-8 Ιουνίου 1985) με θέμα: «The U.S. Navy in the Aegean Sea during the Greek War of Independence».

10.5 Στο Β' Ελληνορωσικό συμπόσιο (Μόσχα, 1-6 Οκτωβρίου 1985) με τις εξής δύο ανακοινώσεις:

α) «Το υπό τον Νικόλαο Πάγκαλο 'Ελληνικό Σώμα' του 1807» (βλ. δημοσίευμα αριθ. 12.14) και

β) «Άγνωστη αναφορά των Ελλήνων της Πελοποννήσου προς τον τσάρο Αλέξανδρο Α' της 16^{ης} Απριλίου 1821» (βλ. δημοσίευμα αριθ. 12.15).

10.6 «Τύπος και παράδοση». Εισήγηση στο 6ο συνέδριο της Ένωσης Συντακτών Επαρχιακού Τύπου (Ξάνθη, 17 Μαρτίου 1991)

10.7 Στην επιστημονική διημερίδα που οργανώθηκε για την επέτειο της συμπλήρωσης διακοσίων χρόνων από τη γέννηση του Αλ. Υψηλάντη (Θεσσαλονίκη, 25-26 Φεβρουαρίου 1993) με θέμα: «Ο θεσμός του Γενικού

Επιτρόπου της Αρχής' της Φιλικής Εταιρείας και ο Αλ. Υψηλάντης».

10.8 Στο Ελληνοβουλγαρικό συμπόσιο που οργάνωσε η Φιλοσοφική Σχολή του Α.Π.Θ. και η Παιδαγωγική Σχολή του Πανεπιστημίου της Σόφιας (Θεσσαλονίκη, 18- 19 Φεβρουαρίου 1994) με θέμα: «Οι Βούλγαροι στα ελληνικά σχολικά εγχειρίδια της ιστορίας του β' μισού του 19ου αιώνα»

10.9 Στην ημερίδα που οργάνωσε η Εταιρεία Παιδαγωγικών Επιστημών Κομοτηνής για την επέτειο της συμπλήρωσης 20 χρόνων από την ίδρυση του Δ.Π.Θ. (Κομοτηνή, 17 Φεβρουαρίου 1995) με θέμα «Παράγοντες που καθορίζουν το ρόλο του εκπαιδευτικού».

10.10 Στο Β' επιστημονικό τοπικό συμπόσιο της Νιγηρίας (Νιγηρία, 17-20 Οκτωβρίου 1996) με θέμα:« Ιδεολογικά στοιχεία στη 'Χρονογραφία' του Παπασυναδινού».

10.11 Στο 3ο Διεθνές Συμπόσιο Θρακικών Σπουδών που οργάνωσε το Κέντρο Θρακικών Μελετών και το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. (Κομοτηνή, 25-30 Μαΐου 1998) με θέμα: «Η Θράκη κατά τους Έλληνες γεωγράφους της εποχής της οθωμανικής κυριαρχίας».

10.12 Στο Α' Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών που οργάνωσε η Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών και το Ινστιτούτο Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Ελεύθερου Πανεπιστημίου του Βερολίνου (Βερολίνο, 2-4 Οκτωβρίου 1998) με θέμα: «Η Έλλάς/Γραικία' κατά τους Έλληνες γεωγράφους της εποχής της οθωμανικής κυριαρχίας».

10.13 Στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο που οργάνωσε ο Τομέας Παιδαγωγικής της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. και η Βαλκανική Εταιρεία Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (Θεσσαλονίκη, 19-20 Μαρτίου 1999) με θέμα: «Από το 'ελληνικό σχολείο' της Εκκλησίας στο ελληνικό σχολείο του Νεοελληνικού Διαφωτισμού».

10.14 Στη συνάντηση εμπειρογνομώνων που έγινε από τις 6 ως τις 8 Μαΐου 1999 στην Κωνσταντία της Ρουμανίας υπό την αιγίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης με θέμα «History curricula for secondary schools in the Black Sea countries», στην οποία και παρουσίασα εισήγηση με θέμα «The Greek textbooks of history».

10.15 Στη συνάντηση εμπειρογνομώνων που έγινε από τις 2 ως τις 4 Δεκεμβρίου 1999 στη Θεσσαλονίκη υπό την αιγίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης με θέμα «The Greeks in the history of the Black Sea», στην οποία με την ιδιότητα του «general rapporteur» παρουσίασα τα συμπεράσματα της συνάντησης, τα οποία και δημοσιεύτηκαν από το Συμβούλιο της Ευρώπης.

10.16 Στην ημερίδα που οργάνωσε το ΠΕΚ Καβάλας στις 17 Μαΐου 2000 με θέμα «Η χρήση του χάρτη και της εικόνας στη διδασκαλία της ιστορίας».

10.17 Στο Διεθνές Συνέδριο που έγινε στην Ορεστιάδα από την 1^η ως τις 4 Σεπτεμβρίου 2000 με θέμα «Constantine Karatheodory in his origins», στο οποίο παρουσίασα εισήγηση με τίτλο “Constantine Karatheodori’s vision concerning the role that Greece should had play in the Near East after the Collapse of the Ottoman Empire”.

10.18 Στην Τριεθνή Συνάντηση Επιστημόνων από την Ελλάδα, Βουλγαρία και Τουρκία που έγινε στην Ορεσιτιάδα στις 10 Μαρτίου 2001 με θέμα «Κοινή Πολιτιστική και Αρχιτεκτονική Κληρονομιά στην Παρέβρια Ζώνη κατά την οθωμανική εποχή (14^{ος} – αρχές του 20ου αιώνα)».

10.19 Στο Α' Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο που οργάνωσε στη Χίο από τις 18 ως τις 21 Οκτωβρίου 2001 η ΕΝΑ Χίου σε συνεργασία με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης υπό την αιγίδα του Υπ.Ε.Π.Θ. με θέμα «Ελληνικά ιστορικά εκπαιδευτήρια στη Μεσόγειο από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Στο συνέδριο συμμετείχα με εισήγηση με τίτλο «Το 'Ελληνομουσείο' της Αίνου στα τέλη του 19^{ου} αιώνα».

10.20 Στο Στ' Παγκόσμιο Συνέδριο Θρακών που έγινε στην Αλεξανδρούπολη στις 12 και 13 Αυγούστου 2003 ως κεντρικός εισηγητής με θέμα «Η Θράκη από την οθωμανική κατάκτηση ως τη συνθήκη της Λοζάννης».

10.21 Στο 3^ο Διεθνές Συνέδριο της Ιστορίας της Εκπαίδευσης, το οποίο έγινε στην Πάτρα από την 1^η ως τις 4 Οκτωβρίου 2004, στο οποίο παρουσίασα σε συνεργασία με τον κ. Ανδρέα Βελισσάριο εισήγηση με τίτλο «Ο Γεώργιος Κλεόβουλος και η Société pour l'enseignement elementaire»

10.22 Στο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα *Η διδασκαλία της ιστορίας στα Παιδαγωγικά Τμήματα των Πανεπιστημίων της Ελλάδας*, το οποίο οργάνωσε το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αθηνών από τις 9 ως τις 11 Νοεμβρίου 2007 στην Αθήνα, στο οποίο παρουσίασα την εισήγηση «Η διδασκαλία της ιστορίας στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης και του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης».

10.23 Στην επιστημονική ημερίδα με θέμα *Ιστορία της Εκπαίδευσης: Διδασκαλία και έρευνα στα ελληνικά Πανεπιστήμια* την οποία οργάνωσε η Ελληνική Εταιρεία Ιστορικών της Εκπαίδευσης στις 23 Φεβρουαρίου 2008 στην Αθήνα παρουσίασα την εισήγηση «Η διδασκαλία της Ιστορίας της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας και στο Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης»

10.24 Στο συνέδριο με θέμα *Κοινωνικές Ανισότητες και Εκπαίδευση* το οποίο οργάνωσε στην Αλεξανδρούπολη από τις 28 ως τις 30 Μαρτίου 2008 το Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία του ΔΠΘ παρουσίασα την εισήγηση «Από την ιστορία του έθνους στην ιστορία του κράτους».

10.25 Σε ημερίδα που οργάνωσε η Διεύθυνση της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του νομού Σερρών στις Σέρρες στις 31 Οκτωβρίου 2008 παρουσίασα την εισήγηση «Η ιστορία ως επιστήμη – Η ιστορία ως μάθημα»

10.26 Στο Επιστημονικό Συμπόσιο με θέμα «Ιστορική Μνήμη και Εκπαίδευση», το οποίο οργάνωσε το Εθνολογικό Μουσείο Θράκης στις 22-23

Νοεμβρίου 2008, παρουσίασα την εισήγηση «Γρηγόριος Ε' και Ρήγας: Κατασκευή εθνομαρτύρων».

10.27 Στο Πανελλήνιο Συνέδριο με θέμα *Νεοελληνική Εκπαίδευση. Περιεχόμενο, ερευνητικές μέθοδοι, ιστοριογραφικές τάσεις*, το οποίο οργάνωσε στην Αλεξανδρούπολη από τις 6 ως τις 8 Νοεμβρίου 2009 το ΠΤΔΕ του ΔΠΘ και η Εταιρεία Ελλήνων Ιστορικών της Εκπαίδευσης, παρουσίασα την εισήγηση «Οι απαρχές της ιστορίας της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης».

10.28 Στην ημερίδα που οργάνωσε ο Σύλλογος Φιλολόγων Καβάλας στην Καβάλα στις 22/2/2010 με θέμα «Γλώσσα και νεοελληνική ταυτότητα» παρουσίασα την εισήγηση με θέμα «Νεοελληνική γλώσσα και ιδεολογίες».

10.29 Στο Επιστημονικό Συνέδριο που οργάνωσε στην Κομοτηνή στις 1-3 Ιουλίου 2011 η «Ομάδα Μελέτης Εμφυλίων Πολέμων» παρουσίασα την εισήγηση με θέμα «Η φυγή των Αρμενίων της Θράκης στην ΕΣΣΔ (1946-7)».

10.30 Στην Ημερίδα που οργάνωσε η Πανελλήνια Ομοσπονδία Θρακικών Συλλόγων στην Αθήνα στις 15/12/2012 παρουσίασα σε συνεργασία με τον κ. Χρήστο Βαλσάμη εισήγηση με θέμα «Η Θράκη σε αθηναϊκές εφημερίδες κατά τη διάρκεια του Β' Βαλκανικού Πολέμου (Ιούλιος 1913)».

10.31 Στην Ημερίδα Ιστορίας που οργάνωσε στις Σέρρες στις 27 Μαρτίου 2014 ο Σύνδεσμος Φιλολόγων Σερρών παρουσίασα εισήγηση με τίτλο «Από το εθνικό αφήγημα στη νέα ιστορία».

10.32 Στο ΛΕ' Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο που έγινε στη Θεσσαλονίκη από τις 30 Μαΐου ως την 1^η Ιουνίου 2014 συμμετείχα σε συνεργασία με τον κ. Αθανάσιο Αρμενάκη με εισήγηση με τίτλο «Οι αναχωρήσεις των Αρμενίων από την Ελλάδα στη Σοβιετική Αρμενία το 1924 και 1925».

10.33 Στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο που έγινε στην Άρτα από τις 26 ως τις 27 Ιουλίου 2014 με θέμα «Επαναστατική δράση και μυστικές εταιρείες στη νεότερη Ευρώπη – Φιλική Εταιρεία» παρουσίασα την εισήγηση με τίτλο «Η Φιλική Εταιρεία στα σχολικά εγχειρίδια ιστορίας, 1950-2014».

11. ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ - ΟΜΙΛΙΕΣ

11.1 «Ο ελληνοϊταλικός πόλεμος του 1940-41. Ιδεολογική προσέγγιση». Πανηγυρικός λόγος που εκφωνήθηκε στο Δ.Π.Θ. κατά τον εορτασμό της επετείου του ΟΧΙ (Αλεξανδρούπολη, 28 Οκτωβρίου 1990) (βλ. δημοσίευμα αριθ. 12.23).

11.2 «Ιστορική επισκόπηση του Μακεδονικού Ζητήματος». Διάλεξη που οργάνωσε στην Αλεξανδρούπολη η Ένωση Φιλολόγων του Ν. Έβρου (Αλεξανδρούπολη, 7 Φεβρουαρίου 1992).

11.3 «Η Θράκη κατά την τουρκοκρατία». Διάλεξη στο Ανοιχτό Πανεπιστήμιο του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Κομοτηνής (Κομοτηνή, 19 Μαΐου 1992).

- 11.4** «Η Θράκη κατά τους νεότερους χρόνους». Διάλεξη στο Ανοιχτό Πανεπιστήμιο του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Κομοτηνής (Κομοτηνή, 2 Νοεμβρίου 1992).
- 11.5** «Όψεις του Μακεδονικού Ζητήματος». Διάλεξη στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου της Πρέβεζας (Πρέβεζα, Απρίλιος 1993).
- 11.6** «Η Θράκη από την οθωμανική κατάκτηση ως την απελευθέρωση». Πανηγυρικός λόγος που εκφωνήθηκε στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Σαπών κατά τον εορτασμό των Ελευθεριών της Θράκης (Σάπες, 17 Μαΐου 1993).
- 11.7** «Η Προσωρινή Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης (ΠΕΕΑ)». Πανηγυρικός λόγος που εκφωνήθηκε κατά την 50η επέτειο της Εθνικής Αντίστασης (Σουφλί, 28 Αυγούστου 1994).
- 11.9** «Ιστορικότητα και προοπτικές της Θράκης». Εισήγηση στα πλαίσια ημερίδας αφιερωμένης στις ακριτικές περιφέρειες της Ελλάδας (Βόλος, 24 Απριλίου 1996).
- 11.10** «Θράκη: παρελθόν, παρόν και μέλλον». Διάλεξη στο Πνευματικό Κέντρο της Ελληνικής Κοινότητας του Τορόντο στα πλαίσια του εορτασμού των «Ελευθεριών της Θράκης» (Τορόντο, 12 Μαΐου 1996).
- 11.11** «Η ελληνική Θράκη: προβλήματα και προοπτικές». Διάλεξη στο Πνευματικό Κέντρο της Ελληνικής Κοινότητας της Νυρεμβέργης (Νυρεμβέργη, 22 Νοεμβρίου 1996).
- 11.12** «Ο ρόλος των αποδήμων Ελλήνων στην Επανάσταση του 1821». Διάλεξη στο Πνευματικό Κέντρο της Ελληνικής Κοινότητας της Νυρεμβέργης στα πλαίσια του εορτασμού της 25ης Μαρτίου (Νυρεμβέργη, 23 Μαρτίου 1997).
- 11.13** «Η Θράκη από την αρχαιότητα ως σήμερα». Διάλεξη στους αξιωματικούς και υπαξιωματικούς της XII Μεραρχίας Πεζικού (Αλεξανδρούπολη, 23 Οκτωβρίου 1997).
- 11.14** Ομιλία με τίτλο «Η προσωπικότητα του Κωνσταντίνου Καραθεοδωρή» στην εκδήλωση που έγινε προς τιμήν του στην Αλεξανδρούπολη στις 5 Μαΐου 2001 με την ευκαιρία της ανακήρυξης του σε προσωπικότητα του 20ου αιώνα.
- 11.15** Εισήγηση με τίτλο «Οι Αρμένιοι της Κομοτηνής (19^{ος} – 20ος αι.)» στην εκδήλωση που οργάνωσε την 1^η Δεκεμβρίου 2001 στην Κομοτηνή ο Εκπολιτιστικός Μορφωτικός Όμιλος Αρμενίων Κομοτηνής.
- 11.16** «Η καθιέρωση της εορτής των Τριών Ιεραρχών». Πανηγυρικός λόγος που εκφωνήθηκε στις 30 Ιανουαρίου 2002 στο Κεντρικό Αμφιθέατρο του Δ.Π.Θ. στην Κομοτηνή κατά τον επίσημο εορτασμό των Τριών Ιεραρχών στο Πανεπιστήμιο.
- 11.17** Ομιλία με τίτλο «Από την Αδριανούπολη στην Αλεξανδρούπολη» στα

πλαίσια του εορτασμού των «Ελευθεριών της Θράκης» που οργάνωσε ο Δήμος Αλεξανδρούπολης στην Αλεξανδρούπολη στις 11 Μαΐου 2002.

11.18 Διάλεξη με τίτλο «Ο διπλασιασμός της Ελλάδας κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους» στα πλαίσια του εορτασμού των 90 χρόνων από την έναρξη των Βαλκανικών Πολέμων, τον οποίο οργάνωσε η XI Μεραρχία Πεζικού στην Καβάλα στις 20 Νοεμβρίου 2002.

11.19 Εισήγηση με τίτλο «Η Φιλική Εταιρεία στην ελληνική βιβλιογραφία» στα πλαίσια της παρουσίασης του τρίτομου έργου «Αρχείο του Εμμανουήλ Ξάνθου», την οποία οργάνωσε η Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία στην Αθήνα στις 26 Μαρτίου 2003.

11.20 Διάλεξη με τίτλο «Θράκη. Σταυροδρόμι λαών, πολιτισμών και θρησκειών» στις ετήσιες πολιτιστικές εκδηλώσεις «Θράκη 2003 – Αθήνα 2004» που οργάνωσε η ομοσπονδία Θρακικών Συλλόγων Ευρώπης στη Στουγκάρδη στις 30 Μαΐου 2003.

11.21 Διάλεξη (κατ' εντολήν της Πρυτανείας του Δ.Π.Θ.) στους αξιωματικούς της 50ης Ταξιαρχίας Σουφλίου με θέμα «Το Μακεδονικό Ζήτημα». Η διάλεξη πραγματοποιήθηκε στο Σουφλί στις 20 Ιανουαρίου 2005 στα πλαίσια επιμορφωτικών σεμιναρίων.

11.22 Διάλεξη με θέμα «Σελίδες από την ιστορία της Θράκης» στην εναρκτήρια τελετή του Συμποσίου που οργάνωσε στην Αλεξανδρούπολη στις 15-17 Μαΐου 2009 η Ελληνική Εταιρεία Χειρουργικής Θώρακος, Καρδιάς και Αγγείων.

11.23 Διάλεξη με θέμα «Η εκπαίδευση στη Θράκη στην περίοδο των εθνικών ανταγωνισμών» στην εκδήλωση του Φιλεκπαιδευτικού Ομίλου Αλεξανδρούπολης, η οποία έγινε στις 5 Ιουνίου 2009.

11.24 Διάλεξη με θέμα «Η ανακωχή των Μουδανιών και η εικένωση της Ανατολικής Θράκης (Οκτώβριος 1922)» στον εορτασμό της ενσωμάτωσης της Θράκης στην Ελλάδα η οποία έγινε στο Ιστορικό Μουσείο της Αλεξανδρούπολης στις 14 Μαΐου 2013.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

12.1 Cauze și premise ale izbucnirii revoluției grecești din 1821 în Principatele române (Αίτια και προϋποθέσεις της έκρηξης της Ελληνικής Επανάστασης του 1821 στα Ρουμανικά Πριγκιπάτα) [διδασκτορική διατριβή], Βουκουρέστι: Ινστιτούτο Ιστορίας «Nicolae Iorga», 1980, 275 σ.

12.2 «An unpublished document about the Greek Revolution of 1821», άρθρο δημοσιευμένο στην *Revue des etudes sud-est europeennes* 18 (1980) 721-736.

12.3 «Η αναχώρηση του Φιλικού Γεωργίου Λεβέντη από το Βουκουρέστι (17/29 Μαρτίου 1821)», άρθρο στα *Ελληνικά* 32 (1980) 288-298.

12.4 «Τα επαναστατικά γεγονότα του 1821 στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες, όπως τα είδε ένας Ρουμάνος αγωνιστής», άρθρο στα *Βαλκανικά Σύμμεικτα* 1

(1981)27-41.

12.5 «Οι επαναστατικές προκηρύξεις του Αλ. Υψηλάντη. Προβλήματα σχετικά με την εκτύπωση τους», μελέτη δημοσιευμένη στα *Ελληνικά* 33 (1981) 320-373.

12.6 *Παράρτημα της Βαλκανικής Βιβλιογραφίας* (επιμέλεια), τόμ. 7(1978), Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μελετών της Χερσονήσου του Αίμου, 1982.

12.7 «Οι Αρωμόνοι και το οδοιπορικό του D. Bolintineanu στη Μακεδονία», άρθρο στο *Παράρτημα της Βαλκανικής Βιβλιογραφίας*, τόμ. 7, Θεσσαλονίκη: ΙΜΧΑ, 1982, σσ. 27-45.

12.8 «Η οργάνωση και η πνευματική ζωή της <ελληνικής> κομπανίας του Μπρασόβ (τέλη του 18ου και πρώτο μισό του 19ου αι.)», μετάφραση (σε συνεργασία με τον Απ. Πατελάκη) από τα ρουμανικά του ομότιτλου άρθρου της κ. Cornelia Paracostea-Danielopolu, η οποία δημοσιεύτηκε στο *Παράρτημα της Βαλκανικής Βιβλιογραφίας*, τόμ. 7 (1978), Θεσσαλονίκη: ΙΜΧΑ, 1982, σσ. 225-319.

12.9 «Greek volunteers from Wallachia in the military corps 'Les Chasseurs d' Orient' during the campaign of the French Army in Dalmatia (1808-1809)», άρθρο στο *Balkan Studies* 24(1983) 425-435.

12.10 «Όψεις του αντίκτυπου της έξωσης του Όθωνα στην κοινή γνώμη της Βλαχίας. Μια Ωδή στην Ελλάδα του C. D. Aricescu», άρθρο στα *Βαλκανικά Σύμμεικτα* 3 (1989) 85-98.

12.11 «Ιδεολογικές απόψεις του πολιτικού προγράμματος της Φιλικής Εταιρείας βάσει γνωστών και άγνωστων επαναστατικών προκηρύξεων του 1821», άρθρο στο περιοδικό *Σκουφάς* 7(1984)75-84.

12.12 Επιμέλεια έκδοσης και συμμετοχή στη συντακτική ομάδα του 8^{ου} (1979) τόμου της *Βαλκανικής Βιβλιογραφίας*, Θεσσαλονίκη: ΙΜΧΑ, 1985.

12.13 «Οι επαναστατικές προκηρύξεις της 'Μεσσηνιακής Συγκλήτου' της Καλαμάτας και ο Φιλικός Πέτρος Ηπίτης», μελέτη δημοσιευμένη στο *Δελτίο της Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας της Ελλάδας* 29 (1986) 35-98.

12.14 «Γα επαναστατικά γεγονότα του 1821 στη Μολδοβλαχία και οι Μακεδόνες αγωνιστές Γιωργάκης Ολύμπιος και Γιάννης Φαρμάκης», άρθρο στο μηνιαίο περιοδικό *Βορειοελλαδικά* 1986, τεύχ. 54-56, σσ. 157-164.

12.15 «The U. S. Navy in the Aegean during the Greek War of independence, 1821-1829», στον τόμο *Southeast European Maritime Commerce and Naval Policies from the Mid-Eighteenth Century to 1914*. Proceedings of the XVIIth Conference on War and Society in East Central Europe, Thessaloniki, 6-8 June 1985, Boulder-Colorado, 1988, σσ. 343-361.

12.16 Επιμέλεια έκδοσης και συμμετοχή στη συντακτική ομάδα του 9^{ου} (1980) τόμου της *Βαλκανικής Βιβλιογραφίας*, Θεσσαλονίκη: ΙΜΧΑ, 1988.

12.17 «Greceskii korpus pod komandovaniem N. Pangalosav 1807 g.» (Το υπό τον Νικόλαο Πάγκαλο 'Ελληνικό Σώμα' στα 1807), στα *Πρακτικά* του διεθνούς συμποσίου *Politiceskie obstestvenje i Kulturnie svlazi narodov SSSR i Grecii (XIX-XXiv.)* (Πολιτικές, κοινωνικές και πολιτιστικές σχέσεις των λαών της ΕΣΣΔ και της Ελλάδας), Μόσχα 1989, σσ. 14-23.

- 12.18** «Obrasenie vosstavtsih grekov Peloponeza v tsariju Aleksandru I ot 16 apreļa 1821 g.» (Άγνωστη αναφορά των Ελλήνων της Πελοποννήσου προς τον τσάρο Αλέξανδρο Α' της 16ης Απριλίου 1821), στον τόμο που μνημόνευσα στο δημοσίευμα αρ. 17, σσ. 43-52.
- 12.19** «Η Δυτική Μακεδονία κατά την Επανάσταση του '21 - Η τραγική μοίρα των αμάχων», στον τόμο *Δυτικομακεδονικά*, Θεσσαλονίκη 1990, σσ. 203-214.
- 12.20** *Βιβλιογραφία της Θεσσαλονίκης. Κοινωνικός, οικονομικός και πολιτικός βίος, τέχνη και πολιτισμός*, Θεσσαλονίκη: ΙΜΧΑ, 1987, 305 σ.
- 12.21** «Was Alexander Ypsilandis struck off the list of officers of the Russian Army?», άρθρο στο *Balkan Studies* 28(1987) 281-295.
- 12.22** «Μια άγνωστη έκκληση των Πελοποννησίων προς τον τσάρο Αλέξανδρο Α' (16 Απριλίου 1821)», στα *Ελληνικά* 39 (1988) 45-61.
- 12.23** *Ο ελληνοϊταλικός πόλεμος του 1940-41: Ιδεολογική προσέγγιση*, Αλεξανδρούπολη - Κομοτηνή 1990.
- 12.24** *Ελληνικά σχολεία στην περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας (1453-1821)*, Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 1991, 456 σ.
- 12.25** *Επισκόπηση της ιστορίας του Νέου Ελληνισμού (1204-1821)*. Πανεπιστημιακές παραδόσεις, Αλεξανδρούπολη 1992, 117 σ..
- 12.26** Κριτική παρουσίαση (review essay) του βιβλίου του Δ. Κιτσίκη, *Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (1280-1924)*, Αθήνα: Εστία, 1988. Δημοσιεύτηκε στα *Βαλκανικά Σύμμεικτα* 4 (1992) 235-251.
- 12.27** «Ο θεσμός του Γενικού Επιτρόπου της Αρχής' της Φιλικής Εταιρείας και ο Αλ. Υψηλάντης», στον τόμο *Μνήμη Αλεξάνδρου Υψηλάντη – 200 χρόνια από τη γέννησή του (1792 – 1992)*, Πρακτικά της Επιστημονικής Διημερίδας που έγινε στη Θεσσαλονίκη στις 25 και 26 Φεβρουαρίου 1993, Θεσσαλονίκη: Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, 1995, σσ. 77-86.
- 12.28** «Ποιοι είναι οι παράγοντες που καθορίζουν το ρόλο του εκπαιδευτικού;», στα Πρακτικά της ημερίδας που έγινε στην Κομοτηνή στις 17 Φεβρουαρίου 1995 με θέμα *Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στις τρεις βαθμίδες της εκπαίδευσης*, Κομοτηνή: Εταιρεία Παιδαγωγικών Επιστημών Κομοτηνής, 1995, σσ. 23-27.
- 12.29** «The Bulgarians in the Greek Textbooks of History of the second half of the 19th century», στο *Balkan Studies* 39(1998) 271-287.
- 12.30** «Ιδεολογικά στοιχεία στη 'Χρονογραφία' του Παπασυναδινού», στα Πρακτικά του Β' επιστημονικού συμποσίου που πραγματοποιήθηκε στη Νιγρίτα από τις 17 ως τις 20 Οκτωβρίου 1996 με θέμα *Η Νιγρίτα - η Βισαλτία δια μέσου της ιστορίας*, Θεσσαλονίκη: Δήμος Νιγρίτας, 2000, σσ. 797-810.
- 12.31** «Η 'Ελλάς/Γραικία' κατά τους Έλληνες γεωγράφους της εποχής της οθωμανικής κυριαρχίας», στα Πρακτικά του Α' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών (Βερολίνο, 2-4 Οκτωβρίου 1998) με τίτλο *Ο Ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση, 1453-1981*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1999, τόμ. Β', σσ. 357-370.
- 12.32** «From the 'Greek School' of the Church to the Greek School of the

Modern Greek Enlightenment», στα *Πρακτικά του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη στις 19 και 20 Μαρτίου 1999 με θέμα Η εκπαίδευση στα Βαλκάνια: Από το Διαφωτισμό στην ίδρυση εθνικών κρατών*, Θεσσαλονίκη: Βαλκανική Εταιρεία Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης, 2000, τόμ. Β', σσ. 34-74.

12.33 *Θράκη 2000. 80 χρόνια από την ενσωμάτωσή της στην Ελλάδα. Οδηγός της έκθεσης*, Αθήνα: Βουλή των Ελλήνων, 2000.

12.34 «Constantine Karatheodori's vision concerning the role that Greece should had play in the Near East after the collapse of the Ottoman Empire», στο *Proceedings of the International Congress "Constantin Karatheodory in his origins"*, το οποίο έγινε στην Ορεστιάδα από την 1^η ως τις 4 Σεπτεμβρίου 2000, Palm Harbor (USA), Handronic Press, 2001, σσ. 101-110.

12.35 «Η Θράκη κατά τους Έλληνες γεωγράφους της εποχής της οθωμανικής κυριαρχίας», στο επιστημονικό περιοδικό *Περί Θράκης. Επιστημονική περιοδική έκδοση* 1(2001) 85-112.

12.36 «Το Ελληνομουσείο της Αίνου στα τέλη του 19^{ου} αιώνα», στα *Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου που έγινε στη Χίο από τις 18 ως τις 21 Οκτωβρίου 2001 με θέμα Ελληνικά Ιστορικά Εκπαιδευτήρια στη Μεσόγειο από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα*, Χίος 2002, σσ. 240-251.

12.37 *Η εκπαίδευση στο ελληνικό κράτος (1821-1997)*. Πανεπιστημιακές παραδόσεις, Αλεξανδρούπολη: Εταιρία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Δ.Π.Θ., 2003, 75 σ. (+9 διαγράμματα).

12.38 «Ο Γεώργιος Κλεόβουλος και η Societe pour l' enseignement elementaire» (σε συνεργασία με τον Ανδρέα Βελισσάριο), στα *Πρακτικά του 3^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου της Ιστορίας της Εκπαίδευσης*, το οποίο έγινε στην Πάτρα από την 1^η ως τις 3 Οκτωβρίου 2004.

12.39 *Επισκόπηση της ιστορίας του Νέου Ελληνισμού (1204-1821)*. Πανεπιστημιακές παραδόσεις, Κομοτηνή, Πανεπιστημιακό Τυπογραφείο του Δ.Π.Θ., 2007 και 2010 (επανέκδοση με προσθήκες και παράρτημα για τις Πηγές της Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού), 145 σ.

12.40 «Η διδασκαλία της ιστορίας στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης και του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης» στα *Πρακτικά του Πανελληνίου Επιστημονικού Συνεδρίου Η διδασκαλία της ιστορίας στα Παιδαγωγικά Τμήματα των Πανεπιστημίων της Ελλάδας*, το οποίο οργάνωσε το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αθηνών από τις 9 ως τις 11 Νοεμβρίου 2007 στην Αθήνα.

12.41 *Ιδεολογικά ρεύματα στους κόλπους του τουρκοκρατούμενου Ελληνισμού* (Πανεπιστημιακές παραδόσεις), Κομοτηνή 2008 (επανεκδόθηκε το 2009), 95 σ.

12.42 «Από την ιστορία του έθνους στην ιστορία του κράτους» στα *Πρακτικά του συνεδρίου Κοινωνικές Ανισότητες και Εκπαίδευση που διοργάνωσε στην Αλεξανδρούπολη από τις 28 ως τις 30 Μαρτίου 2008 το Τμήμα Επιστημών*

της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία του ΔΠΘ.

12.43 *Οι Αρμένιοι της Κομοτηνής*. Επιστημονική επιμέλεια του τόμου, επιμέλεια έκδοσης σε συνεργασία με την Τζένη Κασαπιάν, Κομοτηνή 2009, 550 σ.

12.44 «Οι Αρμένιοι της Κομοτηνής (Ιστορία της κοινότητας)», στον τόμο *Οι Αρμένιοι της Κομοτηνής*, Κομοτηνή 2009, σσ. 45-66.

12.45 «Οι απαρχές της ιστορίας της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης», στα Πρακτικά του Πανελληνίου Συνεδρίου με θέμα *Νεοελληνική Εκπαίδευση. Περιεχόμενο, ερευνητικές μέθοδοι, ιστοριογραφικές τάσεις*, το οποίο οργάνωσε στην Αλεξανδρούπολη από τις 6 ως τις 8 Νοεμβρίου 2009 το ΠΤΔΕ του ΔΠΘ και η Εταιρεία Ελλήνων Ιστορικών της Εκπαίδευσης (υπό έκδοση)

12.46 «Η εκπαίδευση των ορθοδόξων στην εποχή της οθωμανικής κυριαρχίας», στο συλλογικό τόμο *Πανόραμα της ιστορίας της εκπαίδευσης. Όψεις και απόψεις*, Αθήνα: Gutenberg, 2011, σσ. 321-345.

12.47 (Σε συνεργασία με τον Αθανάσιο Αρμενάκη) «Οι αναχωρήσεις των Αρμενίων από την Ελλάδα στη Σοβιετική Αρμενία το 1924 και 1925» στα Πρακτικά του ΛΕ' Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου που έγινε στη Θεσσαλονίκη, 30 Μαΐου-1 Ιουνίου 2014 (ηλεκτρονική έκδοση).

12.48 «Η Φιλική Εταιρεία στα σχολικά εγχειρίδια ιστορίας, 1950-2014», στα Πρακτικά του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου με θέμα «Επαναστατική δράση και μυστικές εταιρείες στη νεότερη Ευρώπη – Φιλική Εταιρεία», το οποίο έγινε στην Άρτα, 26-27 Ιουλίου 2014 (υπό έκδοση)

12.49 «Η Θράκη από την οθωμανική κατάκτηση ως τη συνθήκη της Λωζάννης (1352-1923)», στον τόμο *Όψεις της ιστορίας και του πολιτισμού της Θράκης*, Κομοτηνή, Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών – Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αν. Μακεδονίας και Θράκης, 2015, σσ. 109-137 (ηλεκτρονική έκδοση).

12.50 «Η φυγή των Αρμενίων της Θράκης στην ΕΣΣΔ (1946-47)», στο περιοδικό *Περί Θράκης* (υπό έκδοση).

13. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ - ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

13.1 Βιβλιοκρισία της μελέτης του Nicolae Todorov, *The Balkan City, 1400-1900*,

Seattle: University of Washington Press, 1983, XXVII+641σ.

Δημοσιεύτηκε στα αγγλικά στο *Balkan Studies*, τόμ. 27 (1986) 377-380.

13.2 Βιβλιοκρισία της μελέτης του Florin Marinescu, "Etude genealogique sur la famille Mourouzi", *Τετράδια Εργασίας*, τόμ. 12 (1987) 5-171.

Δημοσιεύτηκε στα γαλλικά στο *Balkan Studies*, τόμ. 28 (1987) 191-195.

13.3 Βιβλιοκρισία της μελέτης του Ιωάννη Παπαδριανού, *Οι Έλληνες πάροικοι του Σεμλίνου (18ος-19ος αι.)*, Θεσσαλονίκη: ΙΜΧΑ, 1988, 264σ.

Δημοσιεύτηκε στα αγγλικά στο *Balkan Studies*, τόμ. 29(1988)382-386.

13.4 Βιβλιοκρισία της μελέτης του Αθανασίου Καραθανάση, *L' Hellenism en Transylvanie*, Θεσσαλονίκη: ΙΜΧΑ, 1988.

Δημοσιεύτηκε στα *Ελληνικά*, τόμ. 41 (1990) 447-450.

13.5 Παρουσίαση στην Αλεξανδρούπολη στις 9 Μαΐου 1997 του βιβλίου του Νίκου Σηφουνάκη, *Τμβρος- Τένεδος, Οι τελευταίες ελληνικές ημέρες. Μαρτυρίες από έγγραφα και σημειώσεις του τελευταίου Έλληνα έπαρχου Ιωάννη Παπουτσιδάκι*, Αθήνα: Νέα Σύνορα - Εκδ. Οργανισμός Λιβάνη, 1996.

13.6 Παρουσίαση στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Κομοτηνής στις 5 Μαρτίου 1999 του βιβλίου του Χρίστου Ζαφείρη, *Βαλκάνιος Πραγματευτής. Οδοιπορία μνήμης σε ελληνικές κοινότητες και παροιμίες*, Αθήνα: Εξάντας, 1998 [Δημοσιεύτηκε στο περιοδικό *Ενδοχώρα*, αριθμ. τεύχ. 71-72 (Δεκέμβριος 2000), σσ. 151-160].

13.7 Παρουσίαση του βιβλίου του Μιχάλη Πατέλη, *Σουφλίου Εγκώμιον*, Ξάνθη: Δήμος Σουφλίου - Πολιτιστικό και Αναπτυξιακό Κέντρο Θράκης, 2000 (Σουφλί, 19 Απριλίου 2000 και Αθήνα, 26 Μαΐου 2000).

13.8 Παρουσίαση του βιβλίου του Θωμά Εξάρχου, *Οι εβραίοι στην Ξάνθη*, Ξάνθη: Πολιτιστικό και Αναπτυξιακό Κέντρο Θράκης, 2001 (Ξάνθη, 3 Μαρτίου 2001).

13.9 Παρουσίαση στον Λουτρό Αλεξανδρούπολης στις 17 Μαΐου 2002 του βιβλίου του Μίνωα Μινόπουλου, *Λουτροί. Στα βήματα του χρόνου και του χώρου*, Τραϊανούπολη: Πολιτιστικός Επιμορφωτικός Σύλλογος Λουτρού, 2001.

13.10 Παρουσίαση στην Αλεξανδρούπολη στις 17 Νοεμβρίου 2002 του βιβλίου του Πασχάλη Λαμπαρδή, *Ο ταξιδευτής του Βοσπόρου*, Αθήνα: Ιωλκός, 2002.

13.11 Παρουσίαση στην Αλεξανδρούπολη στις 16 Φεβρουαρίου 2003 και στο Σουφλί στις 10 Μαΐου 2003 του βιβλίου του Μιχάλη Πατέλη, *Ιερά Μητρόπολις Σουφλίου, 1924 – 1934*, Ξάνθη: Πολιτιστικό και Αναπτυξιακό Κέντρο Θράκης, 2002.

13.12 Παρουσίαση στην Ξάνθη στις 5 Σεπτεμβρίου 2003 και στην Αλεξανδρούπολη στις 15 Φεβρουαρίου 2004 του βιβλίου του Δημήτρη Μαυριδή, *Από την Κωνσταντινούπολη στη Ραιδεστό. Σε αναζήτηση της νεοελληνικής ταυτότητας*, Ξάνθη: Πολιτιστικό και Αναπτυξιακό Κέντρο Θράκης, 2003.

13.13 Παρουσίαση στην Αλεξανδρούπολη στις 3 Δεκεμβρίου 2008 του τόμου *Μνήμες και λήθη του ελληνικού εμφυλίου πολέμου*, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2008.

13.14 Παρουσίαση στην Αλεξανδρούπολη στις 3 Φεβρουαρίου 2009 του βιβλίου του Αθ. Γουριδή, *Η πόλη των Φερών και η περιοχή της, Αλεξανδρούπολη 2009*

13.15 Παρουσίαση στην Αλεξανδρούπολη στις 20 Μαρτίου 2009 του βιβλίου του Χρήστου Ζαφείρη, *Μνήμης οδοιπορία. Ανατολική Θράκη*, Αθήνα, Επίκεντρο, 2008.

13.16 Παρουσίαση στο Εθνολογικό Μουσείο Θράκης στην Αλεξανδρούπολη στις 23 Μαρτίου 2010 του βιβλίου του Γιάννη Ξανθούλη, *Σαν ιστορία ... σαν παραμύθι*, Αλεξανδρούπολη 2010.

13.17 Παρουσίαση στην Αλεξανδρούπολη στις 20 Δεκεμβρίου 2010 του βιβλίου του Γ. Κελεσίδη, *Για μια νέα αρχιτεκτονική στην εκπαίδευση*, Αλεξανδρούπολη 2010.

13.18 Παρουσίαση στο Εθνολογικό Μουσείο Θράκης στην Αλεξανδρούπολη στις 18 Μαρτίου 2011 του βιβλίου της Κατερίνας Τσέκου, *Προσωρινώς διαμένοντες... Έλληνες πολιτικοί πρόσφυγες στη Λαϊκή Δημοκρατία της Βουλγαρίας (1948-1982)*, Αθήνα, Επίκεντρο, 2010.

13.19 Παρουσίαση στο Διδυμότειχο τον Νοέμβριο 2011 του βιβλίου του Αθανάσιου Γουριδή, *Τα θρησκευτικά μνημεία της Ιεράς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου, Ορεστιάδος και Σουφλίου*, Διδυμότειχο 2010.

13.20 Παρουσίαση στο Ιστορικό Μουσείο της Αλεξανδρούπολης στις 20 Απριλίου 2013 του βιβλίου της Σωτηρίας Μαραγκοζάκη, *Ο ύπατος της Σμύρνης*, Αθήνα, Κέδρος, 2012.